

7
9
24

Budapest, domineca in 25 augustu/6 septemvre 1874.

de done ori in sepmecană: Joi-a si
domineca; éra candu va pretinde im-
portanta materialor, va esí de trei séu
de patru ori in sepmecană.

Prețul de prenumeratiune.
pentru Austria:
anu intregu 8 fl. v. a.
diometate de anu 4 fl. v. a.
patriar 2 fl. v. a.
pentru România și strainetate:
anu intregu 12 fl. v. a.
diometate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratuni se fac la toti dd. co-
respondinti ai nostri, si de a dreptul la Re-
dactiune Stationgasse Nr. 1, und-
sunt a se adresă si corespondintele, ce pri-
vesc Redactiunea, administratiunea seu
speditură; căte vor fi nefrancate, nu se vor publica
primi, éra cele anonime nu se vor publica

Pentru anunțele si alte comunicatiuni de
interesu privat — se responde căte 7 or-
pe linia; repetirile se fac cu pretiu ses-
diutu. Pretul timbrului căte 50 cr. pen-
tru una data se antecipa.

Budapest, in 5 sept. n. 1874.

Scirile positive, ce ni sosira din
Sibiu — ni spu nu, că ven. Consistoriu
metropolitan gr. or. luni-a trecuta s'a
dunatu in numeru completu de 15
membrini, sub presidintia parintelui epu
Popasu, si in buna armonia si-a terminatu
ca in acea di agendele chiamarii sale pre-
sente, luandu actu formale despre trecerea
archiepiscopului si metropolitului nostru
Procopiu de patriarchu al Serbilor,
primandu-si parerea de reu pentru
sirea sa din sirulu nostru, dar reconos-
cendu forti a imprejurărilor si astfelii
onstatandu scaunulu archiepiscopale-
metropolitan din Sibiu de vacante, si
— pentru implinirea acelui, precum de
semenea pentru agendele legali ordi-
narie, convocendu congresulu nationale
bisericescu pe diu'a de 15/27 optovre
a. c. cu o cale facendu despre acésta pre-
cisia aretare cătra Majestatea Sa.

Marti si mercuri Consistoriul
metropolitan si-a continuat siedin-
tele in senatulu scolare, epitropescu, ér
si in celu strinsu bisericescu, resolvindu
mai tóte numerósele cause, căte se aflau
si cam de multu apelate in a dôu'a si
esp. a trei-a instantia. —

Dlu Babesiu, la cererea sa fiindu dis-
ensata de a se infaciá pentru sessiunea
estu timpu a societătii academice in
Bucuresci, dupa ce participa la tóte
edintiele prin tóte senatele consistori-
ului metropolitan, dupa incheierea
cestora plecă spre Deva, pentru dă
rofta de pucinu timpu liberă si fru-
ósele dile ale anului spre a face unele
excusiuni in romanticele tienuturi ale
Inedorei, Sacarembului si Hatiegului,
recendu de acolo la Caransebesiu, ér de
ci la Mehadia, de unde dupa pucine dile
se repausu — la Biserica-alba, apoi la
Versietiu, Ciacova si Sanu-Nicolaulu-
pare, de unde probabilmente pentru
n'a séu dôue septemani va returna la
Pesta.

Insemnàmu acestea, pentru că multi
se intréba si se interesédia de ubica-
junea dsale, pentru afacerile loru cu
ensulu. —

Budapest, in 5 aug. n. 1874.

Dintre tóte concentrările de tómna ale
rmatei, mai insemnata are sè fie cea din
Boemia, căci se spera a trage dupa sene si
consecintie politice. La tóte concentrările a
mistrat Maj. Sa, ori archiducele Albrecht.
luni-a viitoria are sè calatorésca Maj. Sa in
Boemia, ca sè asisto si la essercitiele armatei
concentrate acolo. Multi scriu acestei cale-
orie a Maj. Sale unu caraptere eschisivu
militare, inse pregatirile ce se facu in Boe-
mia peste totu, si mai alesu in Praga, si pro-
ram'a caletoriei ne facu a crede, că acésta calet-
orie nu poate sè nu aiba si o mare importan-
ta politica. Anume scirile mai nòue ni spunu,
Maj. Sa va primi diferite deputatiuni si
Cehii natiunali au pusu tóte in miscare,
sè agramadésca pre Maj. Sa cu adrese, in
cri — espunendu starea trista a lucrurilor
a astadi — sè céra revisiunea pactului dua-
sticu. Consiliulu cetătii Praga insusi a sub-
risu o adresa de acésta natura, carea are sè
a presentata Maj. Sale in numele cetătii
Praga. —

In 27 i. tr. la Felixdorf, aprópe de
Wiener-Neustadt, avu locu o proba de emu-
natiune intre tunurile austriace si intre cele
romane ale lui Krupp.

Resultatulu acestei probe e deculatoriu
entru Austro-Ungaria, căci se dovedi că
tunurile nòstre sunt numai o jocarea pre-
lunga cele ale lui Krupp. S'a constatatul adeca,

că sub acelesi conditiuni, la aceasi departare,
in acelasi tempu si cu plumbi de aceiasi
marime, tunurile nostre — cari-su de 8 punti,
de brondiu si se implu pre dinainte — au
nimeritu la tienta de *siepte-dieci de ori*, ér cele
ale lui Krupp — cari-su de ocelu, cu unu
diametru de 8-7 centimetru si se implu pre din-
deretu — au nimeritu de *una mîia siepte
sute de ori*! Acésta scire s'a dovedit de funda-
data si astu-feliu s'a constatatul, că Austro-
Ungaria nu are artileria, séu mai bine are,
inso ea platesce chiar atât'a cátui platira
puscile cu capsa in 66 prelunga cele prusesci
cu acu.

Cercurile militare sunt fóto ingrigite.
Intr'aceea s'a primitu in principiu procurarea
tunurilor Krupp. Delegatiunile viitoric
dara ér ni vor immulti bugetulu comunu. —

Conventulu bisericoi evangeliice se in-
truni la 2 sept. a. c. in Budapest, fiindu con-
vocatul in caus'a gimnasielor slovaco.

Se scie, că magiarii si-au pusu ochii pe
cele trei gimnasie ale slovacilor din nordul
Ungaria. Dintre aceste trei gimnasie: celu
din Zno-Varalya e catolicu, ér cele din Nagy-
Röcke si din Turocz-S. Marton sunt evan-
gelice.

Min. de instructiune, desi sciá că vate-
ma autonomia bisericoi evangeliice, totusi
dispusu investigare asupra acestor dôue
gimnasie, fora a fi intrebatu ceva de bese-
rica patronatoria; o fece inse acésta in man-
gaiarea, că biserica evangeliica — fiindu
in mare preponderantia constituita din ma-
giari — i va aproba pasiul, căci — desi i
calca autonomia, totusi lucra in interesulu
magiarisutu.

Nici că s'a insielatu ministrulu. Conven-
tulu nu numai că a aprobatu pasiul minis-
trului, ci inca a chiar desaprobatu tienut's
superintendentelui Geduly, carele se opuse
investigarii asupra gimnasiului din Turocz-
S. Marton, fora de a fi intrebatu mai antaiu
Conventulu generale in acésta privintia.

Superintendentele magiaronu Czekus
a urmatu provocarii ministeriali, facendu
investigatiune asupra gimnasiului din Nagy-
Röcke. In urm'a aeestei-a prin resolutiunea
Maj. Sale d. d. 20 augustu a. c. s'a ordinat
desfintarea definitiva a gimnasiului si pre-
parandei din Nagy-Röcke, ca institutu unde
se cultive semtiamente antipatriotice.

Superintendentele natiunale Geduly a
refusatu implenitarea investigarii asupra gimn.
din T. Sz. Márton, fora de scirea Conventului.
Astufeliu s'a convocatul conventulu generale,
care aproba pasii intreprinsi facia de gimn.
din N. Röcke si dispuse investigare asupra
gimnasiului din T. Sz. Márton. Nici că se potea
accepta altu-ceva de la unu Conventu, in
care Slovaci evangeliici sunt in minoritate
dispartente. Slovaci s'au luptat barbesce,
aretandu că patriotismulu nu e de a se iden-
tifică cu magiarismulu, si cerendu aplicarea
de dispusetiuni corectorie contra personalului
didacticu, ori chiar destiurea intregului
corpu didacticu, déca e invinovatitudo pre dreptu,
éru inchiderea gimnasiului. Tóte argumen-
tele fura ne luate in séma. — Ce va mai
fi, vom vedé.

Intr'aceea de repetitive ori „P. Lloyd,”
casì unele ale foii magiare siovisticu, avu
cutesarea de a-si redică vócea in numele tie-
rii, intru interesulu „natiunei,” in contra
bieteloru gimnasie inferiori slovace inca
existinti, dar atacate de morte prin cei de la
potere.

Magiaronu „P. Lloyd,” abusandu de
respingerea sa cea mare si prin tieri straine,
mereu striga si sustiene că: *intréga tîr'a, in-
tréganatiunea, reconoscere pericululu si nelegitimitatea*
existintiei aceloru biete gimnasia slovace.

Noi, ca parte essentiala a tieriei, cu ace-
iasi dreptu protestam solenelu in contra
pasirii si tonului lui „P. Lloyd” si dechiaràmu,

că in a nostra, cea romana natiune, nu
se afia sufletu de omu cu minte si de onore,
care sè nu reconoscă tocmai volnicia magiara
in atacul aceloru gimnasie, unu atacu bar-
baru, cu scopu d'a ucide cultur'a nationale a
unui popor patrioticu, pe nedreptu acusatu
si persecutatu.

Acésta sè o scia cei de la potere si
anume sè o scia calaii publici stici ai loru!

Cine se ni fie metropolit?

Sibiu, in 2 sept. n. 1874.

Noi ni-am fost propusu, a vorbi si
asta data, ca si anu la asemenea oca-
siune, cătu de pucinu, séu chiar a tacé,
despre persón'a alegendului nou archie-
episcopu si metropolitul pentru scaunulu
vacante din Sibiu; pentru că — nu ni
place si nici nu ni este interesulu, a face
acésta intrebare, a nostra propria natio-
nale, tema comuna a frivilor diaristi
straini, calificati numai d'a ne mistificá
si incurcă.

Dar — dupa-ce tocma din tacerea
nostra, afurisiti de scribleri straini in-
cepura a fabricá si respandí cele mai
nerusinate mintiuni, ca nu cumva infor-
matiunile loru false ici-colia sè ajunga
a amagi pre cineva si dintre ai nostri, cei
mai pucinu informati despre adeveru,
éta venimus a face unele lamuriri si re-
spicari din partea nostra.

Credemu că pentru alu nostru ono-
rabil publicu nici nu mai este trebuin-
tia, d'a spune ce absurde si chiar desiu-
matorii sunt. Magiarone din Budapest, ca „Reform”,
M. Állam etc. acele faime ce trecu-
rante de bani buni si in colonele unor foi
din Viena si a celor mai multe de prin
provincia, ca cum Babesiu, acusi sen-
guru, acusi insocitu de parintele vicariu
episcopal Metianu, s'ar afla in calatoría
prin tóte pările, pona si la Bucovina,
pentru d'a ingagiá partisani si in urma
pre parintele Bendella de candidatul
la scaunulu archiepiscopale-metropolita-
nului din Sibiu, — in care privintia
„N. Fr. Presse” in nrulu seu de sambata,
29 aug. merge pana a reflectá seriosu in
contra acestui — intipuitu planu si pe-
riclu, că parintele „Bendella nu va pa-
resi unu scaunu metropolitulu dintre
cele mai avute — pentru ochii cei trumosi
ai lui Babesiu”, etc. etc. — Acestea sunt
baderanii, bune numai pentru d'a de-
steptá chefulu de risu alu publicului
nostru romanu, in tocmai casì próst'a
scornitura, că „Babesiu mai antaiu ar fi
incercat sè se aléga pre sine de metro-
politul, apoi numai dupa ce s'ar fi con-
vinsu că — nu merge, ar fi recursu la
parintele Bendella, pentru d'a si-lu face
sie-si vasalu”, — acestea ajunge ca sè le
amintim pre scurtu, pentru ca etitorii
nostru de la celu d'antaiu pan' la celu
din urma toti cu totii sè se convinga de-
spre reputatea si stricatiunea aceloru foi
straini, si sè li strige: „scorniri nerusti-
nate”, „mintiuni sleite”!

Situatiunea la noi, dupa noi, nu este
greia. Noi in data candu am adusu scirea
despre alegerea metropolitului nostru
Procopiu de patriarchu serbescu, am
spus chiar si limpede, că — la noi
implinire postului, remasu in vacantia,
nu poate sè intempine greutati — atatu
pentru respectul la legile ce avemu,
cătu si la persón'e. Si — repetim si la
acésta ocasiune că, déca noi prevedeamu
greutati seriouse, măcar ne incercámu a im-
pedecá trecerea metropolitului nostru de
la noi, cea-ce n'am facutu pentru că n'am
previedutu.

Magiaronu „P. Lloyd,” abusandu de
respingerea sa cea mare si prin tieri straine,
mereu striga si sustiene că: *intréga tîr'a, in-
tréganatiunea, reconoscere pericululu si nelegitimitatea*
existintiei aceloru biete gimnasia slovace.
Noi, ca parte essentiala a tieriei, cu ace-
iasi dreptu protestam solenelu in contra
pasirii si tonului lui „P. Lloyd” si dechiaràmu,

Cumca din punctul de vedere alu
legilor, intréga pasirea la alegere este
cătu se pote de bine regulata si asecu-
rata, despre acésta nici contrarii nostri
nu se indoiesc. Dar — persón'a, aci
este cestiunea ce pre multi ii nelini-
scsesce.

Pre noi marturismu din anima ou-
rata, că — nu ne neliniscsesce cătu de
pucinu.

Noi n'avemu de cătu 3 — 4 persóne,
cari dupa pusetiunea loru potu fi in-
dreptatite a aspirá la scaunulu archi-
episcopescu-metropolitanu; apoi — tóte
aceste persóne nu sunt nòue, nu sunt de
ieri-alalta-ieri in activitate pe terenul
vietiei nòstre publice bisericesci si natiun-
ali; tóte au căte unu trecutu lungu
si bine marcatu prin fapte tuturoru co-
noscute; si asiá dara tóte ni dau din
destulu motive pentru de a ne orientá
si decide. Catra acésta, conóscem si
suntem resoluti a nu perde din vedere
imprejurările, de cari trebuie sè tienem
contu si prin urmare avemu toti faptori,
ce potu si ce — trebuie sè ne reguledie
— firesce dupa intentiunea animei si
mintii nòstre, carea — déca nu va fi
curata, vin'a va fi numai a nostra.

In astfel de situatiune, fora tóta
indoie'l a numai de la buna priceperea
nostra si — adeverat'a curatenia a cu-
getului séu a moralei nòstre, — repe-
timu: numai si numai de la acestea va
depinde, ca sè alegem si pre celu mai
bunu, pre celu mai demnu dintre cei
pucinu care in sunt la disponibilitate.

Ei bine, ni-a succesu acésta, acum
unu anu — mai pucinu deprinsi: de ce
sè nu ni succéda si asta data — mai cu
multa esperintia indiestratu? Séu că —
cine ar fi acel'a carele ar poté a ne in-
curcă si impedeceá?

Guverniul? Stepanirea de astadi a
tierii?

Nu credemu. Nu ni este permis a
crede, că acésta stepanire, carea in ca-
pricinu si arbitriu seu facia de alegerie
din granită pati atât'a rusine, sè mai
caute asemenea séu dòra mai mare rusine
si pre acestu terén, inca mai pucinu
propriu alu ei si că ea, prin ajuto-
riu nostru abiá scapata de per-
plessitatea si impasulu cu ierarchia serba,
sè caute asemenea perplessitate si impasul
acuma la noi. Are ea, scimu noi bine,
pré destule si destulu de mari necesuri,
de cătu ca, cu ori cătu de pucina intie-
leptiune dotata, sè-i mai dée man'a d'a
mai cautá inca altele nòue si inca acolo,
unde — pururiá s'a evitatusi se va evitá,
de a i se dà motivu legale.

Remane senguru unu elementu, unu
faptore: *poporul si cu clerulu nostru*,
alegoriul si compunetoriu de congressu.
Ei bine: de acesta sè ne temem? Sè
supunem unu momentu, că clerulu si po-
porul nostru, care are celu mai mare si
santu interesu si detorintia, ca sè-si aléga
pre celu mai bunu, mai cu multa morală si
bunavointia indiestratu, mai cu laudatu si
binecuvantatul trecutu marcatu archi-
pastoriusi si condicatoriusi sulfetescu,
— acestu cleru si poporu alu nostru sè-si
uite elu insusi de sine, de supremulu seu
interesu, de sac'a sa detorintia si sè-si
espuna elu insusi periculului viitorulu, sè
aléga deputati de pricepere si caracteru
si bunavointia dubia, si prin acesta sè
faca posibile o alegere de archiepiscopu
si metropolit — de chiamare si calitate
dubia séu chiar rea, — de acesta, dupa
esperintele trecutului si dupa cătu cu-
noscemu noi poporul si pre onoratnul.

versaria din 15/27 augustu 1871 a depusu, demn de pietate si veneratiune, la mortul acestui fundator alu locasiului Domnescu si facitoriu de bine alu stei beserice natiunii romane, pre frumose si scumpe oruri, in pretiulu efectivu de o suma de 87 fl. v. a. — a bine voitu cu emisulu din 24 iuliu 1874, Nr. 2806, a me impoternici a esprime pre onoratului Comitetu central, ca representante a tuturoru celor ce ostenit si au conferit la aceasta Serbire memorabile, multiemita si recunoscintia de-ma si caldurasca. —

Devenindu deci in multu placut'a puse-mne, de a fi organulu Inaltei autoritatii bise-scei din Bucovina in asta missiune onori-nu, manecu impreuna cu Conventulu acestui Domnedieu scutitu locasius, de a me adresas tra Pré onoratului Comitetu alu socie-tii academice „Roman'a-Juna“ din Viena spresiunea celei mai aduncu simtite mul-timurii atatu pente arangiarea stralucitei civitati aniversarie in memor'a de Domniedieu insufletitului fondatore alu monasti-ri Putna, Stefanu Voda celu Mare, catu si intru oferirea si depunerea unor daruri multu pretiose pe mormentulu Marelui Erou Aperitoriu alu Crestinatii si Civilisatiu in oriente Europei contra incursiuni-ru ordelor barbare. —

Asemene de fribinte este multiamit'a deplin'a recunoscintia, de carea sum pa-nus eu, impreuna cu Conventulu, pentru nimea academica romana de pre la tota uni-tatilie precum si pentru toti patriotii si natiunii romane de pretotindenea, cari — apelulu facutu de Comitetulu central din Ia-sa, avura bunavoint'a de a partecipa si a oferit la splendorea acestei serbari de patru de ani, prin inchinarea omagialui de meritiune si devotamentu pentru marele catoriu de bine nu numai alu bisericiei gr. bucovinene prin donatiuni numerose, ci si a intregului neamu romanescu prin aperarea salvarea crestinismului contra fanatismului amu.

Bucovina este intru adeveru mandra, atru ca conserva in sinulu seu reliciele lui Barbatu alu Romanilor din Oriente si adeveratului Apostolu alu Crestinatii, alu cui nume gloriosu a resunatu si resuna, de tru veacuri in coce, in tota partile conti-nstorlor, si Conventulu Monastirii „Putna“ e intr'adeveru ferice de a fi custodele si conservatore unui tesauru mai pretiosu de-mi de mti de aur si de argintu.

Cu atatu mai mundra si mai ferice pote Junimea academica romana, carea — con-za de o insufletire adeverutu patriotică si existina, dede impulsu la o preregrinare numero-sa din tota partile locuite de Romani, si la festivitatea demna de numele lui Stefanu celu Mare, si de Junimea academica ro-na.

Cele ce Junimea academica romana — trea maritia a Natiunii si a Besericei — a operatu in modu stralucit si demnu de mitare, cu ocasiunea serbarii de patru sute ani la mormentulu stralucitului Domnului Moldoviei Stefanu Voda celu Mare — at o arvuna secura, cumca natiunea si er'a va castigá intru dens'a cei mai in-impaiati si mai numerosi aoperatori ai cre-tiei, portatori de lumania ai culturei si spii neclatiti ai natiunalitatii romane, si a ventul Monastirii Putna intru rugale sale tota dilele va adauge neprecurmatus rug-heri fribinti, ca bunulu Domnedieu, ca dupa a sa intielegiune si potere nemar-ita direge destinele poporalor, se re-ne cu prisosint'a sa gratia parintesca peste nimea Romana, intarindu-o intru tota nisun-e sale salutarie pentru binele si fericirea binei si a poporului romanu.

Pre langa care consideratiune eminente, recu alu Pré Onoratului Comitetu devo-nu si rogoritoru catra Domnedieu

Sta Monastire Putna, la 18/30 iuliu 1874.

Arcadii Cupercovicu m. p.

Archimandritu si Egumenu.

Ni-am tienutu de detorintia a aduce-stu actu de interesu generale — la cuno-stanta onoratului publicu romanu.

Rogamtu totu odata cu totu respectulul, celealte p. t. redaptiuni romane si bine-mea a-lu reproduce.

Pentru comitetulu societatii academice „Roman'a-Juna“

P. Danu mp.

presedinte

Mateiu Lupulu mp.

secretariu

Camp'i a Aradului, in iuliu 1874.

Préstimata Redactiune! Dati-mi puci-nelu spatiu in pré pretiuit'a foia „Albina“, spre a comunicá onoratului publicu cetitoriu, cum incera unii ómeni de alte natiunalitatii a-ni amalgamisa poporulu romanu prin fe-liurite apucaturi tendentióse.

Abia a scapatu Curticiu, comuna cu-ru romana langa Aradu, de nepastea ce i o croise domnii de la Comitatul, spriginti de not. loc. d'a-i se straformá scolele confesiunali — in comunali.

Noroculu, ce l'au avutu Romanii in a paralisa intentiunea magiarisatorie, a fost imprejurarea, ca numerulu copiloru, deobligati a cercetá scol'a, in majoritate preponderante de natiunalitate romana. Este sciutu apoi, ca pentru a se delaturá o scola confesionala, trebue se se cera asiá-ceva din partea majoritatii locuitorilor de alta confessiune. Acestea nu s'a templatu, caci numerulu strainilor in Curticiu e inca dispacente pre langa celu alu Romanilor. Astu-feliu a scapatu Curticiu de infinitarea unei scole magiarisatorie — in loculu celei confessiunali romane.

Contrarii de morte ai nostrii inse nu si-au ingropatu planulu magiarisatoriu. El vor se si-lu ajunga pe alta cale.

Acuma inse voiescu a-si ajunge scopulu pre o cale, care e cea mai potrivita a orbii pe Romanii, caici li promite si loru avantagie. Este adeca vorba, ca se se cera de la locurile competitii, pentru Curticiu, tienerea alorii 3—4 terguri de tiéra peste anu. In 12 iuliu n. a. c. si veni pretorele cercuale aci, pentru ca se mediloca-sca compunerea si subscirierea unei atari suplice. Nesuccediendu-i inse a aduna representantii poporului — cari sciu ca pretorele si engajatu intereselor coloru 2—3 romanii de aci — insarcina pre notariulu comunale, ca la ocasiune binevenita se face pe representanti a subscrive petitiunea catra ministeriu pentru concessiunea tinerii alorii 3—4 terguri de tiéra in Curticiu peste totu anulu.

Nu asi semnalá periclu in acesta impre-giurare, daca nu m'ar indemna la acés'a multe casuri speciali. — Poporulu romanu din Curticiu pana numerá la 5000 de susete se vede ca n'avu lipse de atari terguri, caici nu le ceru; acu inse candu numerulu poporatiunii, e sca-diutu la 4000 — desi are 2 terguri septeme-narie — pote elu se aiba trebuintia si de 3—4 terguri de tiéra? — In teoria ori cine va dice, ca ast'a imprejurare nu pote fi daunato-sa; cine inse va cercá imprejurările — consideratiuni locali si natiunalii romane — acel'a va trebut se semnaledie periclu in acestu pa-siu alu Curiticului. Avem upan'a cu vr'o 40 bir-turi, vr'o 2 cafanele, vr'o 15 pravale si doue terguri septemanarie; Totu acestea sunt des-tule pentru a satisface trebuintile romanilor, ba — inca-su pré multe pentru a peri-clata interesele romanilor Curticeni si din juru. Este sciutu, ca in centruri, unde este o circulatiune si comunicatiune mai viua, acolo nisuiescu a se asiedia multime de lifte, cari nu li place a trai din munca, ci numai insie-latiune si siarlatanarie. Atari venitura fora masa si fora casa le folosescu nepretinii nostrii cei neimpacati, pentru a sugrumá si despoia pre poporulu nostru celu bunu la anima si usioru creditoriu. Se ne uitam numai in ori care parte, si vom afla, ca orl ce satu romanu, bine impopulat, prin atari terguri deveni orasieu séu chiar orasiu; vom afla inse ceva tristu — ceea ce me face si pe mene se scriu aceste sire — vom afla adeca, ca aceleia au incetatu a mai fi romane, de-ora-ce boii, plugulu, cas'a, mos'a, pana chiar si libertatea, mai a tuturoru romanilor, a devenit preda jidanolor si peste totu strainilor, conjurati cu stepanii de astadi, pentru a ne sterpi de pe facia pamantului.

Nu terguri trebuie poporului nostru, ne-deprinsu a speculá, ci invetiatu a trai din munca si a tiené pre fie-cine de omu de omenia, dupa cum este elu insusi. Scoli natiunali romane ne trebuie, prin cari se desceptam si se aretam mai antaiu poporului, ca cum vor strainii a-lu mulge si storace. Numai candu va pricepe poporulu nostru intentiunea strainilor reumatiosi noue si candu va scis se ferescu de cursele loru si se li paralise die planurile, — numai atunci potemu cu anima linisita se lasam, ca se se asiedie strainii in comunele romane.

Repetiescu, ca nu in interesulu romanu

se lucra cu deschiderea tergurilor de tiéra in Curticiu, ci in celu alu strainilor, cari — fiindu inca pucini, si de aci nepotentiosi — moru de ciuda, ca de la 1861 pana astazi Romanii perdura abia o sesiune de pamantu — cupand'o unu strainu — ér strainii perdura si, cari totu le cumperara Romanii. Strainii se uita cu ochi invidiosi, ca Romanii se intaresc si prin avere. De aceea cercara mai antaiu se ii desnationalisedie, redicandu aci o scola magiarisatoria; acestea inse nu li succese. Acu, nesuccediendu-li infinitarea scolei magiarisatorie, vor se deschida terguri, ca se despoia mai antaiu pe romanu de avere, sciindu bine ca cu celu seracu e usioru a se jocá, si ca li va succede apoi si a-ii sterge de pe facia pamantului.

Videant consules! — caici din sembure crece si cedrulu!

Campianulu.

Ni se cere a publica,

decis la sa mu se urme:

Pactulu stabilitu cu societatea ces. reg. priv. de cai ferate de statu din Viena, in cau-sa scoleloru gr. or. romane din locurile montane din Banatu.

Dupa lungi si fatigato-sa pertraptari, continuate neintreruptu dela anulu 1860 pana in anulu curent, abia ni-a succesu a precis si stabili ore-si-care pactu cu marita societate ces. reg. priv. de cai ferate de statu din Viena, in privint'a scoleloru greco-orientali romane din locurile montane din Banatu. —

Laudat'a societate de cai ferate, dupace dens'a prin dispusetiunile ei ddto. 3 optovre 1860, nr. 48,862, a fost luat uore-si-cari me-sure vatematorie pentru confesionalitatea si nationalitatea scoleloru nostre romane gr. or. din locurile montane, la deseile si intetitoriale nostre intrepunerii, prin nota ei ddto 2 aprile a. c., Nr. 5330/1975 H se declara acum resolutamente:

1. Ca va denumi la scolele nostre romane, cercetate de copii greco-orientali, numai atari invetiatori, cari cunoscu perfectu limb'a romana si cari vor fi de religiunea greco-orientale, va se dica la aceste scoli se vor asiedia de invetiatori numai individi de nationalitate romana si de confessiunea greco-orientale.

2. Alegerea invetiatorilor la scolele nostre din locurile montane se va intreprinde prin comisiunile locali scolare, cari au se consteu deocamdata din primulu functionari locale alu societatii, ca presedinte, apoi din duoi membri alesi de presedinte din sinulu organelor societatii, in fine din pre-otulu si invetiatorulu respectivei comunitati besericesci.

Deci findeca preotii nostri gr. or. din locurile montane sunt indiestrati cu votu decisivu in comisiunile scolare si prin urmare densii formédia o parte intetitoriale a acestorui comisiuni: de aci deduce marita societate, ca preotii nostrii din locurile montane au datu ocasiune a inriuri, ca se se aléga de invetiatori la aceste scoli candidati coresponditori conditiunilor si apti in tota privint'a.

Dar cu tota acestea marita societate in acele casuri, candu i se vor prezenta din partea comisiunilor scolare spre denumire candidati, despre cari dens'a nu va fi pe deplinu informata, va cere totdeauna dela Noi informatiuni mai detaiate despre referintele personali si calificatiunii loru, lasandu in suspensu denumirea pană la sosirea informatiunii nostre.

3. Ce se atinge mai departe de tienerea essamenilor anuali inaintea protopresbiterului locale ca inspectore distictuale scolare, si de revisiunea scoleloru prin acesta, societatea nu le pote recunoscere de necesarie, de ora-ce asupra tienorei essamenilor au se privighedie comisiunile locali scolare, ér inspectionarea scolarie se indeplinesce a fara de aceea prin organele scolare ale statului. Cu tota acestea dens'a nu va respinge pre aceia, cari o vor onorá cu visitarea scoleloru sustinute de ea.

4. In fine marita societate spre a ne da o proba via, ca dens'a, departe de a urmari ore-si-cari alte scopuri, se intereséda eschisivmente numai de prosperarea si inflorirea scoleloru patronisate de ea, ni-a comunicatutoeada, ca a luat mesurele corespondintorie, ca invetiatorilor nostri romani, dupa

mesur'a calificatiunei loru se li se asemne totu aceleasi salary, ca si la ceialalti invetiatori ai societatii.

Dreptu aceea pre basea decisiunei si nodului eparchiale din anulu curgatoriu, Nr. 86, prin care s'a concrediu deosebitei nostre ingrigiri acésta causa, din respectele intetitoriale ale subsistintiei invetiatorilor nostri gr. or. din locurile montane, si cu privire la imprejurările grele, sub cari se asta comunele nostre besericesci din locurile montane, am acceptatu propusetiunile susinsirate ale maritei societati de cai ferate si despre acésta o amu si incunoscintiatu, adaugendu din partea nostra si aca recercare, ca marita societate se indetore pre invetiatori a indepliniti in si sfara de beserica servitiele cantorale, pentru cari densii si asta vor avea a se bucurá de ore-si-cari accidentie; apoi in casuri de absoluta necesitate se suplinesc pre preotii in propunerea invetatiurei crestinesci, avendu reciprocamente si preotii inde-torirea de a suplini pe invetiatori in atari, casuri de absoluta necesitate.

Ce se atinge de inspectionarea acestor scoli din punctul nostru de vedere confesional: acestea o voru indeplini parintii protopresbiteri si mai departe cu ocasiunea controlarei asupra propunerei invetatiurei crestinesci, in contra carei-a nu se poate face exceptiune din nici o parte; éra cu privire la tienerea essamenelor, protopresbiterii ca comisarii nostri scolari voru participa la aceste esamene si de aci incolo, punendu-se inse in intielegere cu presedintele comisiunei scolare locali si a preotimii si invetiatorimei nostre din locurile montane, apartientarie tractului seu.

Deci pe candum aducu acestea tota la cunoștința protopresbiterilor si a preotimii si invetiatorimei din locurile montane, spre orientare si conformare, totdeauna revocam ordinatiunea nostra din 25 sept. 1869, Nr. 194 scol. prin care s'a intredisu preotilor si invetiatorilor, de a asistá si participa ca membri in comisiunile scolare locali, si disponemu, ca preotimia din locurile montane: Oravitia, Dognecea, Ocnia de feru, Valiugu, Resitia, Ciclova, Sasca, Carbunariu, Bosineacu cu Padina-Mateiu si Bogata se asiste si participa la tota siedintele comisiunilor locali scolare, si incatá dens'a va observa vre o pornire seu intreprindere contraria pactului de mai susu in punctele lui 1, 2 si 3, fia la alegerea de invetiatori seu cu alta ocasiune, preotimia parochiale se-si tien a de strinsa si santa detorintia a apera in comisiunea scolarie, ca membri ai ei, interesele besericei si scoli nostre, apoi a relationa in coce si a areta starea lucrului din casu in casu fara cea mai mica amenare.

Impartasindu-Ve binecuvantarea nostra archipastoréscă suntemu

Carzasebesiu, in 29. iuliu 1874.

de totu binele voitoriu:
Ioanu Popasu m. p.
Episcopu.

Varietati.

(Bibliografia.) A esitu de sub pressa: „A dou'a carte de lectura pentru scolele poporali romane“, de I. Popescu. Acestasi dnu autor de publicatii la 1870 „Antai-a carte de lectura etc“, si ni promite si a trei-a. Aceste trei carti vor se formedia unu tesaurus pentru scolele nostre poporali. In cartea prima materiale sunt espuse in unu scheletu, in a dou'a inse sunt amplificate. Dlu autore ni da in aceste două carti probe eclatanti, ca si precepe chiamarea si sarcin'a ce a suscep-tu. Elu inceps de la cerculu de intuitiune nemeditat, pre care apoi lu-aplicata treptatu.

Atregemu atentunea barbatilor de scola asupra acestei carti. Se poate procură din Sibiu de la tipografi'a lui S. Filtsch (W. Kraft,) legata pre langa pretiulu de 80 cr., ér nelegata cu 70 cr. v. a. E tiparita frumosu si desu pre 326 pag 8° mare. —

(„Icon'a Lumii“) foia universale si cu ilustratii pentru familia, va apară in scurtu tempu sub redactiunea dlui Florantinu. Sub acestasi titlu editasse la 1840 fericitulu G. Asachi o foia pentru familia. Dlu Florantinu ne promite continuarea editarii acestei foi, espunendu-ni o program din cele mai de laudat. Nu potem decat să gratulăm dlui Florantinu si a-i dorii succesu, caci intreprinde edarea unei foi familiare, a carei lipsa forte tare o simtiesce astazi fie care familia romana.

(Cum se cauta soldatulu?) Este de interes comunu a scăi, că acea clasa de omeni, carea este chiamata a face celu mai greu servitii tierei, a aperă cu sangule si vieti' sa patri'a, — cum se cauta in fie-care tiéra, său celu pucinu in cele de frunte tieri din Europa. Eta datele, ce ni publica unele foi: *Soldatulu de rondu capeta gagia po dia — in Germania* — dupa valórea baniloru nostri, căte 9 crucei, in *Francia* căte 8, in *Turcia* căte 7, in *Italia* căte 16, in *Anglia* căte 20, — la noi in *Austro-Ungaria* căte 6 cr! — In cătu pentru nutrimentul, apoi pane mai pretotindenea capeta cam asemenea portiuni, ér in privint'a bucatelor calde si carnei, apoi ér cuscà mare diferintia: in *Germania* soldatulu capeta pe diua aproape 1/3 de pontu de carne (150 grame,) in *Russia*, ceva mai multu, adeca 184 grame, — in *Italia* inca mai multu, si anume cam 4/9 de fontu. (său 200 grame,) in *Francia* aprope 2/3 de pontu, adeca 300 grame, in *Anglia* — mai multu si anume aprope 8/9 de pontu său 375 de grame, — — in *Austro-Ungaria* — mai pucinu adeca abia 1/4 pontu său 125 de grame! — In *Francia*, *Anglia*, *Helvetia*, si *Svedia* — soldatulu capeta de trei ori furtura pe dia, in *Russia*, *Turcia* si *Italia* numai de două ori; in *Germania* si *Austro-Ungaria* numai o data! Va se dica, mai reu de cătu ori undo este cautatu si tienutu soldatulu nostru! Firesce, casi totu poporulu. Soldatulu este fiul poporului; de ce sè fie fiul, carelo si-vérsa sangue, mai bine cautatu si respectatu, de cătu parintii, carii si-dau sudoreea si sufletulu?! — Dar cu atatu mai bine sunt cautati si considerati domnii, cari croiesc sórica poporului si a fililoru sei! — Inca o caracteristica memorabile a statului nostru fericitulu de elu. —

(*Multumita publica*) se aduce dlui *Iuliu Petricu*, deputatu si pretore, căci darui besericei din Soceni icon'a „Adormirea nascatoriei de Ddieu,” executata cu multa măiestria de unu pictore in Viena pre langa unu pretiu de 200 fl. v. a. — Icon'a se va santi la Sant'a Maria mica.

(*Scol'a comerciala secundaria din Brasov*) castigă dreptulu de publicitate si facultatea de a estradă testimonie recunoscute de statu.

(*Sinodulu episcopal din Carlovets*) a alesu in unanimitate: pe G. Voinovici de eppu a Temesiorei, ér pe Jivcovici de eppu alu Carlstadt-ului.

(*Expeditiunea polară austriaca*) carea pornisse la 1872, se tienea că a inghiatită cu totulu. Acù inse se anuncia prin telegrafu, că ea re'ntorna, dnpa ce a descoperit pamentu uscatu necunoscutu. Din totu personalulu — numai unul a morit, desă au fost siliti a petrece peste unu anu in unu locu unde ii cuprinse ghiasi' cătu nu se potura miscă. —

(Se aduce multumita publica) Reuniunii damelor romane din Temisiöra, carea premia cu ocasiunea essamenilor de véra doue fetitie misere, dar diliginte, căte cu unu rondu de vestimente, si anume pe un'a de la col'a S. George, ér pecealalta de la sc. s. Ilie, ambele din Temesiöra.

Totu acésta Reuniune mai donă doue rondu de vesmente, cu ocasiunea serbatorilor lui cretinului, asemenea la douo scolaritie diliginte.

Unu iubitoriu de scole.

Conchiamare.

Comitetulu Reuniunii invetiatorilor rom. gr. or. conf. din Inspectoratul Temisiöra si Vinga a statoritu pentru *Adunarea generala*, carea se va tiené in 2 si 3 septembrie a. c. st. v. urmatori'a

Programa:

Diu'a I.

Nainte de mediadi la 8 ore:

1. Membrii Adunării se intrunescu in Temisiöra-Fabricu la scol'a s. Ilie, si presidintele, eventualmente vicepresedintele, deschide siedintia.

2. Censurarea socotiloru despre starea cassei Reuniunei, de la 1 ianuarui 1874 pana in diu'a Adunarii.

3. Alegerea comitetului Reuniunii.

Dupa mediadi la 2 ore:

4. Propunerea *Intuitiunii*, prin dlu inver. Sim. Moldovanu.

5. Propunerea *Metodului de propunere a fizicei si Disertatiune acupra modului de propunere a fizicei in scóele nostre*, prin dlu En. Andressescu.

6. Propunerea *Geografiei*, prin dlu M. Vulpe.

Diu'a II.

Nainte de mediadi la 8 ore:

7. Propunerea *Istoriei naturale*, prin dlu D. Margineantu si A. Petcu.

8. Propunerea *Drepturilor si detorintilor civili*, prin dlu V. Surdu.

Dupa mediadi la 2 ore:

9. Continuarea *disertatiunilor*.

10. Inchicierea siedintelor Reuniunii.

Dni invetiatori, cari iubescu si se interesdia de cultura poporala si de prosperearea invetiamantului poporale, sunt invitati cu tota stim'a a participa la acésta Adunare. Din siedint'a comitetului Reuniunii, tienta in Temisiöra-Fabricu, la 13 augustu 1874 st. v.

Simeon u Moldovanu mp. S. Luminosu mp. vicepresedinte notariu.

Dare de séma

despre venitele si spesele avute cu ocasiunea festivitatilor la *Adunarea generala a Asociatiunei transilvane*, pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, tienta in Deva la 10 si 11 augustu 1874.

I. Venite:

Contribuiri dela Domni: Ioanu Papiu 15 fl.; Dr. Lazaru Petcu 25 fl.; Georgiu Csaklany 25 fl.; Antoniu Schiau 20 fl.; Ioanu Balomir 15 fl.; Michailu Bontescu 15 fl.; Simeonu Horvath 10 fl.; Georgiu Nicora 10 fl.; Petru Dragicia 10 fl.; Ioanu Candrea 10 fl.; Simeonu Piso 12 fl.; Nicolau Opra 10 fl.; Ioanichiu Olariu 5 fl.; Teodoru Petrisioru 4 fl.; Nicolau Popu 3 fl.; Ioanu Szabo 2 fl.; Ioachimul Fulea 3 fl.; Avramu Suciu 5 fl.; Georgiu Serbanu 2 fl.; Domu'a Eva Moldovanu 5 fl.. din colect'a, facuta in Dobra, prin D. Georgiu Nandra, 27 fl. 70 cr. din colecta, facuta in Huniadora, prin D. Georgiu Danila, 17 fl.; Din colect'a, facuta in Gioagiu, prin D. Petru Fodoreanu 10 fl.; din colect'a, facuta in Zamu, prin D. Petru Fagarasiu, 5 fl. 25. Dela D. Petru Damianu 3 fl.; dela D. Antoniu Bersanu 1 fl.; dela Ilustrata a Sa Parintele Episcopu alu Caransebesului, Ioanu Popasu 20 fl. Din concertul, datu in onorea si beneficiulu Asociatiunei, 321 fl. 30 cr. Din balulu, datu in onorea si beneficiulu Asociatiunei, 175 fl.

Sum'a totala: 786 fl. 25 cr.

II. Spesele

Statorite si aprobate in totalu: 510 fl. Comparandu venitele de 786 fl. 15 cr. cu spesele de 510 fl. 15 cr. resulta venitul curatul de 276 fl. 10 cr. adeca doue sute si septiedeci si siese floreni, 10 cr. in v. a., care suma, fiind destinata pentru fondulu Asociatiunei s'a si tramișu la adres'a Pré Onoratului Comitetu alu Asociatiunei transilvane, pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, la Sibiu.

Numerii castigatori

din loteri'a pentru terminarea besericei romane din Deva:

77 5406 985 619 5507 615 2067 980 1423
6109 987 2334 927 6040 6076 929 1403
147 5683 6092 5063 5049 3683 715 5077
543 614 1414 5408 5389 5387 5386 1052
5309 446 479 454 3061 439 2740 5010 464
1101 471 465 3599 1381 459 4490 5011
1599 5013 4997 5460 916 3047 6057 201
153 3556 3544 555 5725 4950 2735 2734
4954 1015 945 2733 5108 5742 4254 769
5828 5841 2391 1500 2650 2660 792 4265
2736 2670 2124 6008 5452 1914 3742 5710
4217 2063 648 545 2387 1801 912 926
3468 2386 2946 5069 957 4539 1334 93
3687 5199 2267 997 1435 6136 2473 1335
2219 2224 5060 2799 515 919 2359
5407 5076 5096 29 5957 6112 1313 6131
5115 3403 895 2169 4002 5170 4550 5627
3473 920 5702 5850 6037 3831 5409 649
894 1364 1323 590 692 2877 2181 541 811
2143 2062 2046 6034 328 212 734 3990 5544
2388 350 5110 2671 5259 6088 181 2945
3431 5293 122 2367 138 182 348 517 3576
1047 306 520 2450 2460 1405 3841 27
4919 2356 3498 2270 2848 5624 5757 5067
844 1079 1448 696 4244 3484 1447 5469
5318 965 1449 1438 5317 5066 3830 3089
1043 300 2904 5316 3840 5730 989 789
3837 1454 3499 1804 1141 3200 2877 3800
5028 5445 5899 141 4945 2767 5755 1660
6116 1811 3049 5952 302 1345 371 3567
2449 206 5900.

Deva, 15 augustu 1874.

Constantia de Dunca-Schiau.

Publicatiuni tacsabili.

Concurse:

La statiunea invetiatoră vacanta din comun'a Jena, in protop. Lugosiulu, cottulu Carasiulu, se deschide concursu cu terminu de siese septemană, dela prim'a publicare in „Albina”.

Emolumintele suntu: 200fl v. a. salariu anuale; 3 jugere de pamant aratoriu si pentru fenu; 8 stengeni de lemn, din cari e de a se incaldi si scol'a; cartelu liberu cu gradina de unu juguru si grajdul.

Concurrentii au a adresá recurserile loru, instruite in sensulu statutului org. catra *On. sinodu parochiale gr. or. din Jena (Zsena)* si ale tramite la D. protop. G. Pesteanu in *Lugosiu*.

Jena, in 11 augustu 1874.

In contielegere cu D. protop. tractuale: 1—3 Comitetulu parochiale.

Pentru impleinarea parochiei gr. or. romane din comun'a *Mramoracu*, protteratulu Panciova, diecos'a Caransebesului se scrie concursu.

Emolumintele sunt: una sesiune de pamant de 31 jugere; 2) stolele si birulu indatenatu.

Doritorii, d'a ocupá acésta parochia, au se-si trameta suplicele — adjustate in sensulu statutului nostru org. biserică si adresate Comitetului parochiale — la man'a Pré Onoratului Domnu protteru *Simeonu Dimitrieviciu* in Panciova si inca in restempu de siese septemane de la prim'a publicare a acestui concursu.

Mramoracu, 17 aug. 1874. 1—3 Comitetulu parochiale.

In contielegere cu d. protteru tractuale: Simeone Dimitrieviciu mp.

Pentru vacanta parochia gr. or. rom. din Comuna Capetu, protopresiteratulu Jebelului cottulu Timisiului, se deschide prin acésta concursu pana la 15 septembrie st. v. a. c.

Emolumintele sunt: un'a sesiune parochiale, ér dupa regularea parochielor preotulu alesu, spre mai buna subsistintia a sa, va avea a se bucurá si din partea pamantului sesiunii roduse; stola indatenata dela 123 de do case si birulu de 1/4 de cucurudiu dela fie care casa.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si tramite recursele, instruite cu tote documentele prescrise in stat. org. si adresate Comitetului parochiale gr. rom. din Capetu, pana la sus arestatulu terminu, Dlu protop. Alessandru Ioanoviciu in Jebelu.

Jebelu, 10 augustu 1874.

In contielegere cu dlu protteru tractuale: Comitetulu parochiale.

Pentru vacanta parochia gr. or. rom. din Comuna Capetu, protopresbit. Jebelului, Cottulu Timisiului, se deschide prin acésta concursu pana la 15 septembrie st. v. a. c.

Emolumintele sunt: 100 fl. v. a. in bani; 12 meti de grâu, 12 meti de cucurudiu, 6 stengeni de lemn, 3½ jugere de pamant aratoriu si cortelu liberu.

Doritorii, de a ocupá acestu postu, au a-si tramite recursele, instruite cu tote documentele prescrise in statutulu organicu si adresate Comitetului parochie gr. rom. din Capetu, pana la sus arestatulu terminu, Dlu protop. Alessandru Ioanoviciu in Jebelu.

Jebelu, in 10 augustu 1874.

1—3 Comitetulu parochiale.

in contielegere cu D. Protop. tractuale.

Pentru parochia vacanta din Susaniu, prot. Fagetului, se scrie concursu cu terminu de siese septemane dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt: un'a sesiune parochiale, si stola si birulu de la 108 de numere de case.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si tramite recursele, instruite cu tote documentele prescrise in statutulu org. si adresate Comitetului parochiale, dlu prot. alu Fagetului Atanasius Ioanoviciu.

Susaniu, in 17 iuniu 1874.

In co'tielegere cu dlu protopopu:

1—2 Comitetulu parochiale.

Pentru vacanta statiune invetiatoră dela scol'a confesională din com. Curtea, prot. Fagetului, se scrie concursu cu terminu de siese septemane dela prim'a publicare.

Emolumintele cu acestu postu impreunate sunt: 116 fl. v. a. in bani; 20 meti cucurudiu; 20 meti de grâu; 100 bl. clisa; 100 bl. sare; 15 bl. luminari; 10 orgii lemn; 2 jugere pamant, cortelu liberu gradina.

Doritorii de a ocupá acésta statiune, a-si tramite recursele, instruite in sensulu statutului org. bis. si adresate comitetului parochiale, dlu prot. alu Fagetului Atanasius Ioanoviciu.

Curtea, in 17 iuniu 1874.

In co'tielegere cu dlu protopopu:

1—2 Comitetulu parochiale.

Pentru vacanta statiune